

Directoraat-generaal Agro

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Auteur

TER BESLISSING

Datum

24 oktober 2022

Kenmerk

DGA / 22525956

Kopie aan

Bijlage(n)

3

nota

Antwoordbrief aan PETA en aanbidding van een
afschrift daarvan aan de Tweede Kamer

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

De 'People for the Ethical Treatment of Animals' (PETA) Nederland en PETA UK, hebben op 13 september jl. een brief gestuurd aan de volgende bewindspersonen: voormalig minister Henk Staghouwer (LNV), minister Robbert Dijkgraaf (OCW), minister Ernst Kuipers (VWS), minister Mark Harbers (IenW) en minister Micky Adriaansens (EZK) over het beleid ten aanzien van proefdieren. De vaste Kamercommissie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft om een afschrift van uw antwoord aan PETA gevraagd.

Geadviseerd besluit

- Bijgevoegde brief aan PETA ondertekenen.
- Bijgevoegde aanbiddingsbrief aan de Tweede Kamer ondertekenen, waarbij de brief aan PETA als bijlage verstuurd wordt.

Kernpunten

- PETA is een internationaal bekende dierenrechtenorganisatie met afdelingen in VS, Engeland, en sinds 1993 ook in Nederland.
- PETA richt zich op vier gebieden waar volgens hen sprake is van de meeste dierenleed. Dit zijn de vee-industrie, de kledingbranche, proefdierlaboratoria en de amusementssector. De brief van 13 september jl. gaat over het onderwerp proefdieren. PETA heeft eerder, op 23 mei jl., ook een brief over dit onderwerp aan de minister van LNV gestuurd. Daarin geeft PETA hun visie over de voortgang van de transitie naar meer proefdiervrije innovaties. Het aantal dierproeven in Nederland is al een aantal jaar ongeveer gelijk en schommelt rond de 450.000. Zij verwijzen in die brief naar hun strategie voor modernisering van het onderzoek en beëindiging van dierproeven (Research Modernisation Deal (RMD)).

- PETA had toen ook een vergelijkbare brief gestuurd aan de minister van OCW. Naar aanleiding van beide brieven heeft PETA, op ambtelijk niveau, op 6 juli jl. een gesprek gehad met de ministeries van LNV en van OCW. Dit was een constructief overleg. PETA wilde graag weten hoe de door de Tweede Kamer aangenomen moties op dit vlak uitgevoerd gaan worden. Aan PETA is aangegeven dat de Kamer daar eerst over geïnformeerd zal worden en dat PETA ideeën kan aandragen over de uitvoering van de moties. Er is een afspraak gemaakt om regelmatig bij te praten. PETA zal voor het einde van het jaar worden uitgenodigd voor een gesprek op ambtelijk niveau.
- In de brief van 13 september jl. geeft PETA opnieuw hun visie over de voortgang van de transitie naar proefdiervrije innovaties. PETA verzoekt de nadruk op uitfasen van dierproeven te leggen. De focus van het partnerprogramma Transitie naar Proefdiervrije Innovatie (TPI) ligt echter op infasen van proefdiervrije innovaties. Nederland wil in de EU agenderen dat voor uitfasen van dierproeven eerst ruimte gemaakt moet worden voor infasen van nieuwe methoden zonder dieren. Dat kan door een bottleneck rond validatie van die nieuwe methoden in de regulatoire EU-kring aan te pakken.
- Daarnaast wordt verzocht om op dit dossier directer samen te werken met andere departementen, zoals OCW, VWS, IenW en EZK. Die samenwerking bestaat al vele jaren, zeker twee maal per jaar is er een interdepartementaal overleg, maar ook tussendoor is er geregeld contact. Gezamenlijk is bijvoorbeeld binnen de Nederlandse Wetenschapsagenda (NWA) onderzoek voor proefdiervrije innovaties gefinancierd.

Toelichting

In uw reactie op de brief van PETA gaat u in op de punten uit hun brief, vooruitlopend op een uitnodiging aan PETA voor een gesprek. Daarnaast is PETA recent geïnterviewd en uitgenodigd voor de Dialoog Dag Proefdiervrije Innovatie op 22 november 2022. U verwijst in uw reactie ook naar de brief van uw voorganger van 27 juni jl. waarin de inzet van TPI uitgebreid is geschetst.

- In Nederland leeft maatschappelijk en politiek al langer de wens om, zodra dat veilig kan, geen proefdieren meer te gebruiken.
- Afschaffen of verbieden kan niet zomaar. Er moeten diervrije alternatieven zijn om een zelfde niveau van veiligheid van producten en geneesmiddelen te behouden. De EU wet- en regelgeving biedt ruimte voor gebruik van alternatieven voor dierproeven, maar die moeten gevalideerd zijn.
- Ook wetenschappelijk onderzoek kan niet ineens zonder dierproeven. Hoewel er steeds meer kennis via diervrije methoden wordt opgedaan, leveren deze methoden en testen nog niet overal de benodigde antwoorden, vaak vanwege technologische beperkingen.
- Veel kennis over ziekte en gezondheid bij de mens wordt nog via dierproeven opgedaan. Hoewel ook met de nodige beperkingen, doordat vertaling van resultaten uit de dierproef naar de mens vaak niet de juiste informatie geeft.

- Steeds meer worden in het ontwikkeltraject van geneesmiddelen of in testen of iets giftig is voor de mens een mix van nieuwe methoden en van dierproeven gebruikt voor een optimaal resultaat.
- In 2018 is het partnerprogramma TPI gestart vanuit de gedachte dat versnellen van innovatie zorgt voor infaseren van diervrije methoden waardoor op termijn uitfasen van dierproeven mogelijk wordt, en dus het gebruik van dierproeven afneemt.
- Dat klinkt eenvoudig, maar dat is het niet. Een transitie is complex en kost tijd, doordat o.a. technologische ontwikkelingen tijd nodig hebben en omdat Nederland ook te maken heeft met Europese en internationale wet- en regelgeving omtrent veiligheid van producten en geneesmiddelen.
- Door een resolutie van het Europees Parlement staat het onderwerp ook Europees op de agenda. NL is van mening dat Europees meer moet gebeuren en werkt aan een beïnvloedingsstrategie, waarbij versnelling van validatie van nieuwe methoden centraal staat.
- De regelgeving in de EU biedt weliswaar ruimte voor gevalideerde alternatieven voor dierproeven, maar dat valideren vormt een bottleneck. Vereisten voor beoordeling van veiligheid van levensmiddelen, geneesmiddelen en producten die chemische stoffen bevatten baseren zich op de dierproefstandaard, waardoor in feite appels met peren worden vergeleken.
- Er is wel al beweging te zien, zo liet de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) een routekaart ontwikkelen voor de implementatie van nieuwe methoden zonder dierproeven bij de beoordeling van voedselveiligheid.
- Afgelopen Commissie- en Tweeminutendebat zijn 8 moties aangenomen, waarvan 7 voor het ministerie van LNV en 1 voor OCW
- De Kamer zal voor het einde van het jaar een brief krijgen waarin u de Kamer mede namens de minister van OCW informeert over hoe er uitvoering aan die moties wordt gegeven.